

**МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ІНТЕРНАУКА»**

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА НАУКОВА РАДА»**

Збірник тез наукових праць

**ХІ МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ»**

«31» жовтня 2017

**Київ–Санкт-Петербург–Відень
2017**

**МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ІНТЕРНАУКА»**

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА НАУКОВА РАДА»**

Збірник тез наукових праць

**XI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ»**

«31» жовтня 2017

Сборник тезисов научных трудов

**XI МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**

**«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ:
ЭКОНОМИКИ И ФИНАНСОВ»**

«31» октября 2017

Abstracts of scientific papers

**XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**«ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS
AND FINANCE»**

October 31, 2017

Київ–Санкт-Петербург–Відень
2017

ББК 65
УДК 330.1
А-43

А-43 Актуальні проблеми економіки та фінансів: збірник тез наукових робіт XI Міжнародної науково-практичної конференції (Київ–Санкт-Петербург–Відень, «31» жовтня 2017 року) / ГО «Фінансово-економічна наукова рада», 2017. – 54 с.

У збірнику представлені матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції: «Актуальні проблеми економіки та фінансів».

Матеріали публікуються мовою оригіналу у авторській редакції.

Редакція не завжди поділяє думки і погляди автора. Відповідальність за достовірність фактів, імен, географічних назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковими.

© Автори статей, 2017

© ГО «Фінансово-економічна наукова рада», 2017

© Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2017

ISSN 2522-4980

Key title: Naukovij disput: pitannâ ekonomiki ta finansiv

Abbreviated key title: Nauk. disput: pitannâ ekon. finans.

Parallel title: Naučnyj disput: voprosy èkonomiki i finansov

Parallel title: Scientific debate: economy and finance

Variant title: Naukovij disput: pitannâ ekonomiki ta finansiv. Zbirnik tez naukovih robіt ... Mižnarodnoї naukovo-praktičnoї konferencії

Організаційний комітет конференції:

Голова редакційної колегії: **Тарасенко Ірина Олексіївна** — доктор економічних наук, професор.

Заступник голови редакційної колегії: **Коваленко Дмитро Іванович** — кандидат економічних наук, доцент.

Заступник голови редакційної колегії: **Золковер Андрій Олександрович** — кандидат економічних наук.

Член редакційної колегії: **Денисенко Микола Павлович** — доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної академії інвестицій і економіки будівництва, академік Академії будівництва України та Української технологічної академії.

Член редакційної колегії: **Кухленко Олег Васильович** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Чубукова Ольга Юріївна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Драган Олена Іванівна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Захарін Сергій Володимирович** — доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор.

Член редакційної колегії: **Лойко Валерія Вікторівна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Скрипник Маргарита Іванівна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Селіверстова Людмила Сергіївна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Гоблик Володимир Васильович** — доктор економічних наук, кандидат філософських наук, доцент, Заслужений економіст України.

Член редакційної колегії: **Мигус Ірина Петрівна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Єфименко Надія Анатоліївна** — доктор економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Ніценко Віталій Сергійович** — доктор економічних наук, доцент.

Член редакційної колегії: **Чаленко Надія Володимирівна** — кандидат економічних наук, доцент.

Член редакційної колегії: **Бугас Наталія Валеріївна** — кандидат економічних наук, доцент.

Член редакційної колегії: **Русіна Юлія Олександрівна** — кандидат економічних наук, доцент.

Член редакційної колегії: **Белялов Талят Енверович** — кандидат економічних наук, доцент.

Член редакційної колегії: **Рамський Андрій Юрійович** — кандидат економічних наук, професор.

Член редакційної колегії: **Безверхий Костянтин Вікторович** — кандидат економічних наук.

Член редакційної колегії: **Бадзим Олександр Сергійович** — кандидат економічних наук.

Член редакційної колегії: **Квасова Ольга Петрівна** — кандидат економічних наук.

Зміст

СЕКЦІЯ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	7
Макеєнко Геннадій Іванович, Киселєв Дмитрій Євгенєвич Основные цели независимого аудитора и проведение аудита в соответствии с международными стандартами аудита и в соответствии с национальными правилами в республике Беларусь	7
Янушкевич Дарья Викторовна, Макеєнко Геннадій Іванович Порядок действий аудитора при обнаружении ошибок и фактов мошенничества на международном и национальном уровне в республике Беларусь	13
СЕКЦІЯ 2. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	17
Хабінець Ольга Михайлівна Використання інноваційних прийомів в підборі та управлінні персоналом підприємства	17
СЕКЦІЯ 3. ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ	20
Гилка Уляна Леонідівна Аналіз чинників реалізації інноваційних проєктів	20
Новіцька Ольга Василівна Державна підтримка інноваційної діяльності в Україні	25
СЕКЦІЯ 4. МЕНЕДЖМЕНТ І ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ	29
Горбань Світлана Федорівна, Назюта Надія Віталіївна Організація праці на підприємстві ТОВ «Бердянські ковбаси»	29
Жданов Віталій Валерійович, Салейчук Вікторія Вікторівна Методи спостереження робочого часу службовців	32
Онищенко Оксана Анатоліївна, Шайтанова Вікторія Віталіївна Корпоративна культура як інструмент підвищення конкурентоспроможності організації	34
СЕКЦІЯ 5. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА	37
Грона Андрій Вадимович Беззаперечність податкового кредиту. Ключова складова податкової політики України	37

СЕКЦІЯ 6. ТОРГІВЛЯ І ЛАНЦЮГ ПОСТАВОК	49
Шкода Влада Миколаївна, Іксарова Наталія Олександрівна	
Міжнародна конкурентоспроможність постачальників вітчизняного лакофарбового підприємства в умовах євроінтеграції галузі	49

Секція 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Макеенко Геннадий Иванович

*кандидат экономических наук, доцент кафедры
Бухгалтерского учета, анализа и аудита в промышленности
Белорусский государственный экономический университета
г. Минск, Республика Беларусь*

Киселёв Дмитрий Евгеньевич

*магистрант кафедры
Бухгалтерского учета, анализа и аудита в промышленности
Белорусского государственного экономического университета
г. Минск, Республика Беларусь*

ОСНОВНЫЕ ЦЕЛИ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА И ПРОВЕДЕНИЕ АУДИТА В СООТВЕТСТВИИ С МЕЖДУНАРОДНЫМИ СТАНДАРТАМИ АУДИТА И В СООТВЕТСТВИИ С НАЦИОНАЛЬНЫМИ ПРАВИЛАМИ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

На основании Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» от 12 июля 2013 г. № 56-З национальные правила аудиторской деятельности (ПАД) обязательны для аудиторов — индивидуальных предпринимателей, аудиторских организаций и аудируемых лиц.

Национальные правила аудиторской деятельности были разработаны на основе Международных стандартов аудита содержащие соответствующие требования и принципы проведения аудита и максимально приближены к Международным стандартам аудита, при этом ряд республиканских правил включают дополнительные нормы и положения, соответствующие законодательству Республики Беларусь.

Национальные правила аудиторской деятельности Республики Беларусь состоят из 38 правил аудиторской деятельности (ПАД), в том числе национальные правила аудиторской деятельности «Цели и общие принципы аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности» (Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 26.10.2000 № 114).

В процессе изучения некоторых аспектов настоящих правил были установлены следующие различия с международными стандартами аудита:

Секція 1. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит

Международные стандарты аудита (МСА)	Национальные правила аудиторской деятельности Республики Беларусь (ПАД)	Различия и замечания
<p>МСА 200 — Основные цели независимого аудитора и проведение аудита в соответствии с международными стандартами аудита</p>	<p>Правила аудиторской деятельности «Цели и общие принципы аудита бухгалтерской (финансовой отчетности)» (Постановление МФ от 26.10.2000 № 114)</p>	
<p>Введение Сфера применения настоящего стандарта Настоящий Международный стандарт аудита (МСА) устанавливает Основные цели и обязанности независимого аудитора при выполнении аудита финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами аудита. Так, он устанавливает основные цели независимого аудитора и разъясняет характер и объем аудиторских процедур, призванных сделать возможным достижение этих целей независимым аудитором. В настоящем стандарте также разъясняются сфера применения, роль и структура Международных стандартов аудита как источника права, он содержит требования, устанавливающие основные обязанности независимого аудитора, применимые ко всем видам аудита, включая важнейшую обязанность соблюдать Международные стандарты аудита.</p> <p>Аудит финансовой отчетности Назначение аудита состоит в том, чтобы повысить степень уверенности пользователей в финансовой отчетности. Это достигается с помощью формулирования аудитором соответствующего мнения относительно того, действительно ли финансовая отчетность подготовлена во всех существенных аспектах в соответствии с критериями применимой концепции подготовки финансовой отчетности.</p>	<p>Общие положения Настоящие Правила определяют единые цели и основные принципы проведения аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности (далее — аудит) аудиторскими организациями и аудиторами, осуществляющими деятельность в качестве индивидуальных предпринимателей, (далее — аудиторская организация). Настоящими Правилами определяются: цели и основные принципы аудита; общие подходы к проведению аудита; уровень аудиторских гарантий и ответственность аудиторской организации и аудируемого лица.</p>	<p>В Международных стандартах аудита установлены основные цели и обязанности независимого аудитора, а в Национальных правилах Республики Беларусь определены единые цели и основные принципы проведения аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности. В ПСА принципы представляют собой требования к аудитору, границы которых он не может нарушить, а в МСА же отражены обязанности аудитора, которые он должен выполнять при проведении независимого аудита.</p>

<p>Основные цели аудитора</p> <p>При проведении аудита финансовой отчетности основные цели аудитора состоят в том, чтобы: (а) получить разумную уверенность в том, что финансовая отчетность в целом свободна от существенного искажения как по причине недобросовестных действий, так и вследствие ошибки, чтобы аудитор оказался в состоянии выразить соответствующее мнение относительно того, действительно ли финансовая отчетность подготовлена во всех существенных аспектах в соответствии с применимой концепцией подготовки финансовой отчетности; (б) подготовить заключение о финансовой отчетности и представить его с учетом требований Международных стандартов аудита и в соответствии с теми выводами, к которым пришел аудитор.</p> <p>Во всех случаях, когда добиться разумной уверенности невозможно, а выражение мнения с оговоркой в аудиторском заключении в сложившихся обстоятельствах не является достаточным для целей информирования предполагаемых пользователей финансовой отчетности, Международные стандарты аудита требуют, чтобы аудитор отказался от выражения мнения или отказался от дальнейшего выполнения аудиторского задания, когда отказ от задания разрешается применимыми законами или нормативными актами.</p>	<p>Цели аудита</p> <p>Целью аудита является повышение доверия предполагаемых пользователей к бухгалтерской (финансовой) отчетности, которое достигается путем: получения аудиторской организацией разумной уверенности в том, что бухгалтерская (финансовая) отчетность в целом не содержит существенных искажений, возникших в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, что предоставляет аудиторской организации основания для выражения мнения о том, составлена ли бухгалтерская (финансовая) отчетность во всех существенных аспектах в соответствии с применимой основной составленной и представления бухгалтерской (финансовой) отчетности; составления аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности согласно требованиям национальных правил аудиторской деятельности.</p> <p>5. Мнение аудиторской организации выражается относительно того, отражает ли бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно во всех существенных аспектах или дает ли справедливый и достоверный взгляд на финансовое положение, финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения за год, закончившийся на отчетную дату, в соответствии с применимой основой составления и представления бухгалтерской (финансовой) отчетности. Аудит, проводимый в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности и соответствующими принципами профессиональной этики, позволяет аудиторской организации выразить такое мнение.</p>	<p>В соответствии с МСА во всех случаях, когда необходимо добиться уверенности, но сделать это не возможно, а выражение мнения с оговоркой в аудиторском заключении в сложившихся обстоятельствах не является достаточным для целей информирования предполагаемых пользователей финансовой отчетности, Международные стандарты аудита требуют, чтобы аудитор отказался от выражения мнения или отказался от дальнейшего выполнения аудиторского задания, когда отказ от задания допускается действующими законами или нормативными актами. В свою очередь в Национальных правилах Республики Беларусь данное требование отсутствует.</p>
--	--	--

Секція 1. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит

	<p>6. Мнение аудиторской организации может способствовать большему доверию к бухгалтерской (финансовой) отчетности со стороны пользователей, но не должно трактоваться ими как гарантия в том, что не существует каких-либо обстоятельств, способных повлиять на состояние бухгалтерской (финансовой) отчетности (за исключением изложенных в аудиторском заключении).</p>	
<p>Требования Этические требования, относящиеся к аудиту финансовой отчетности Аудитор должен соблюдать соответствующие этические требования, включая требования по обеспечению независимости, относящиеся к проведению аудита финансовой отчетности.</p> <p>Профессиональный скептицизм Аудитор должен планировать и проводить аудит с профессиональным скептицизмом, отдавая себе отчет в том, что могут существовать такие обстоятельства, при которых финансовая отчетность окажется существенно искажена.</p> <p>Профессиональное суждение При планировании и проведении аудита финансовой отчетности аудитор должен применять профессиональное суждение.</p> <p>Достаточное количество надлежащих аудиторских доказательств и аудиторский риск Чтобы получить разумную уверенность, аудитор должен получить достаточное количество надлежащих аудиторских доказательств, снижающих аудиторский риск до приемлемо низкого уровня и, таким образом, позволяющих ему сделать разумные выводы для обоснования мнения аудитора.</p>	<p>Основные принципы аудита При проведении аудита аудиторская организация должна соблюдать принципы профессиональной этики, которые включают в себя: независимость; честность; объективность; профессиональную компетентность и добросовестность; конфиденциальность; профессиональность поведения.</p> <p>Аудиторская организация должна разработать внутренние правила аудиторской деятельности аудиторской организации, в соответствии с которыми аудиторской организацией осуществляется внутренний контроль качества работы аудиторов, и определить в них конкретные контрольные процедуры, в том числе предназначенные для обеспечения получения разумной уверенности в том, что аудиторская организация и ее работники соблюдают нормы профессиональной этики.</p> <p>Аудиторская организация должна планировать и проводить аудит с профессиональным скептицизмом, учитывая, что могут существовать обстоятельства, влекущие за собой существенное искажение бухгалтерской (финансовой) отчетности.</p>	<p>В связи с тем, что в Международных стандартах аудита установлены основные обязанности независимого аудитора, а в Национальных правилах Республики Беларусь определены основные принципы проведения аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности, указанное различие привело к тому, что в МСА сформированы конкретные требования, а в ПАД установлены основные принципы аудита. Кроме того в ПАД в обязанности аудиторской организации входит разработка внутренних правил аудиторской деятельности аудиторской организации. В отличие от ПАД в МСА есть пункты о <i>Соблюдении значимых требований в которых оговорено об исключительных обстоятельствах</i> в которых аудитор может считать необходимым отступить от выполнения того или иного значимого требования конкретного стандарта.</p>

<p>Проведение аудита в соответствии с Международными стандартами аудита <i>Соблюдение Международных стандартов аудита, имеющих отношение к конкретному аудиторскому заданию</i> Аудитор должен соблюдать все Международные стандарты аудита, являющиеся значимыми для конкретного аудиторского задания. Тот или иной МСА является значимым для конкретного аудиторского задания, если этот стандарт уже действует, и имеются те обстоятельства, которые рассматриваются в этом стандарте. Если аудитор не выполнил все требования настоящего стандарта и всех остальных МСА, являющихся значимыми для конкретного аудита, он не может заявлять о соблюдении Международных стандартов аудита в своем аудиторском заключении. <i>Цели, заявленные в каждом МСА</i> Для полного достижения всех целей аудитора ему следует при планировании и проведении аудита использовать все цели, заявленные в конкретных значимых МСА, с учетом взаимных связей между отдельными стандартами с тем, чтобы: (а) определять наличие необходимости проведения дополнительных аудиторских процедур, помимо предусмотренных в МСА, для достижения всех целей, заявленных в Международных стандартах аудита; (b) оценивать собранные надлежащие аудиторские доказательства на предмет достаточности. <i>Соблюдение значимых требований</i> Аудитор должен соблюдать каждое отдельное требование конкретного стандарта, за исключением случаев, когда в обстоятельствах конкретного аудита: (а) весь этот стандарт не является значимым; (b) конкретное требование не является значимым, поскольку оно является условным, а соответствующее условие отсутствует.</p>	<p>Аудиторской организации следует руководствоваться профессиональным суждением при планировании и проведении аудита, в том числе при принятии решений в отношении: определения существенности и оценки аудиторского риска; оценки суждений руководства аудируемого лица при использовании применимой основы составления и представления бухгалтерской (финансовой) отчетности; определения характера, временных рамок и объема аудиторских процедур; оценки достаточности и надлежащего характера полученных аудиторских доказательств; формирования выводов, основанных на полученных аудиторских доказательствах.</p>	<p><i>Если цель не достигается то</i> аудитор не может достичь той или иной цели, предусмотренной в соответствующем стандарте. Ситуация, когда цель не достигается, является достаточно серьезной и требует документирования в соответствии с МСА 2304.</p>
---	--	---

<p>В исключительных обстоятельствах аудитор может счесть необходимым отступить от выполнения того или иного значимого требования конкретного стандарта. <i>Цель не достигается</i> Если аудитор не может достичь той или иной цели, предусмотренной в соответствующем стандарте, он должен оценить, не является ли это препятствием для достижения им основных целей аудитора, что, в свою очередь, требует от него в соответствии с Международными стандартами аудита модифицировать аудиторское мнение или отказаться от дальнейшего выполнения аудита (если возможность отказа предусмотрена применимыми законами или нормативными актами). Ситуация, когда цель не достигается, является достаточно серьезной и требует документирования в соответствии с МСА 2304.</p>		
---	--	--

Национальными правилами аудиторской деятельности установлены, общие цели и принципы аудита финансовой отчетности предприятия, проводимого независимым аудитором, в которых приведены основные принципы выполнения профессиональных обязанностей.

МСА-200 включает дополнительные разделы, которые отсутствуют в национальных правилах аудиторской деятельности.

На основании вышеизложенного можно сделать вывод, что национальные правила аудиторской деятельности, в Республике Беларусь при разработке подверглись некоторым изменениям по отношению к международным стандартам аудита, которые необходимо учесть в дальнейшей работе по разработке национальных правил и дополнений к ним.

Литература

1. Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 26 октября 2000 г. № 114 Национальные правила аудиторской деятельности «Цели и общие принципы аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности».
2. Сборник международных стандартов контроля качества, аудита, обзорных проверок, прочих заданий, обеспечивающих уверенность, и заданий по оказанию сопутствующих услуг. Том 1, Издание 2015 года: International Federation of Accountants, 2016. — С. 104–142.

Янушкевич Дарья Викторовна

*магістрант кафедри бухгалтерського учета, аналізу і аудиту
Белорусского государственного экономического университета
г. Минск, Республика Беларусь*

Макеенко Геннадий Иванович

*кандидат экономических наук,
доцент кафедры бухгалтерского учета, анализа и аудита
Белорусский государственный экономический университет
г. Минск, Республика Беларусь*

ПОРЯДОК ДЕЙСТВИЙ АУДИТОРА ПРИ ОБНАРУЖЕНИИ ОШИБОК И ФАКТОВ МОШЕННИЧЕСТВА НА МЕЖДУНАРОДНОМ И НАЦИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Каждый аудитор в процессе осуществления своей деятельности сталкивается с ошибками, появившимися в результате осуществления хозяйственной деятельности, и недобросовестными действиями со стороны заинтересованных лиц. Главным отличием ошибки от недобросовестного умысла является то, что ошибка не предполагает умысла, который приводит к искажению бухгалтерской финансовой отчетности, и не подразумевает намеренное сокрытие фактов. Можно выделить два типа преднамеренных искажений, которые могут возникнуть, рассматриваемых в ходе аудита:

1) искажения, возникающие в процессе недобросовестного составления финансовой (бухгалтерской) отчетности;

К данной группе можно отнести фальсификацию, изменение учетных записей и документов, на основании которых составляется финансовая отчетность, преднамеренное неверное отражение событий, хозяйственных операций или другой важной информации в финансовой (бухгалтерской) отчетности или их преднамеренное исключение из данной отчетности, преднамеренное нарушение применения принципов бухгалтерского учета и другие искажения или неотражение числовых показателей либо нераскрытие информации в финансовой (бухгалтерской) отчетности с целью введения в заблуждение пользователей финансовой отчетности.

2) искажения, возникающие в результате присвоения активов.

Искажение финансовой бухгалтерской отчетности как умышленное, так и не умышленное, может быть у проверяемого экономического субъекта несущественным или существенным. Под существенным искажением

понимается факт, влияющий на достоверность его бухгалтерской отчетности в такой степени, что даже квалифицированный пользователь данной отчетности может сделать ошибочные выводы или принять ошибочные решения.

Для определения верных дальнейших действий аудитора при возникновении данных проблем был разработан Международный Стандарт Аудита (МСА) 240 «Обязанности аудитора в случае выявления мошенничества в ходе аудита финансовой отчетности».

Цель МСА 240 — установление стандартов и предоставление руководства в отношении ответственности аудитора по рассмотрению случаев мошенничества и ошибок в ходе аудита.

В укрупненном плане стандарт дает определения и характеристику категориям мошенничества и ошибок, описанных выше.

При кратком описании стандарта можно выделить следующие основные принципы:

- 1) обязанности по предотвращению и выявлению мошенничества и ошибок назначаются как лицам с управленческими полномочиями, так и руководству субъекта и осуществляются путем внедрения и непрерывной работы адекватных систем учета и внутреннего контроля, способствующих сокращению числа фактов мошенничества и ошибок. Однако эти системы только уменьшают их вероятность, а не исключают полностью.
- 2) чтобы уменьшить риск существенного искажения финансовой отчетности в результате мошенничества или ошибки в процессе планирования аудита, аудитор должен запросить управленческую информацию о любых ранее обнаруженных фактах мошенничества и ошибок и оценить риск существенного искажения финансовой отчетности в результате мошенничества или ошибки, а также разработать процедуры аудита для обеспечения достаточной уверенности в финансовой отчетности в целом.
- 3) вероятность обнаружения ошибок обычно выше вероятности обнаружения мошенничества, что обычно сопровождается действиями, направленными на ее скрытие как со стороны сотрудников, так и со стороны руководства.
- 4) в подразделе «Профессиональный скептицизм» предусматривается, что аудитор должен планировать и проводить аудит с учетом профессионального скептицизма в соответствии с МСА200 «Цель и общие принципы, регулирующие аудит финансовой отчетности».
- 5) когда аудитор сталкивается с обстоятельствами, которые указывают на наличие существенного искажения финансовой отчетности в результате мошенничества и ошибок, он должен следовать процедурам, чтобы определить, имеются ли существенные искажения в финансовой отчетности.

- 6) в случае, когда члены руководства с высоким уровнем авторитета вовлечены в дело (даже если количество искажений не имеет существенного значения для финансовой отчетности), проблема может быть более глубокой. Аудитор должен проверять достоверность ранее полученных доказательств, поскольку, возможно, возникнут сомнения в полноте и правдивости представленных заявлений и подлинности учетных записей и документации. Аудитор должен оценить вероятность сговора между сотрудниками, руководством и третьими лицами при проверке достоверности доказательств.
- 7) если аудитор подтверждает или не может заключить, были ли существенные искажения финансовой отчетности в результате мошенничества и ошибки, то аудитор должен рассмотреть последствия для результатов аудита. Руководство по оценке и характеристикам искажений, а также их влияние на отчет аудитора (заключение) содержится в пункте 12–16 МСА 320 «Существенность в аудите» и в пункте 36–46 МСА 700 «Аудиторский отчет (заключение) по финансовой отчетности».
- 8) раздел «Документация» требует, чтобы аудитор документировал факторы риска мошенничества, обнаруженные в процессе аудита, и документировал ответ аудитора на эти факторы. Если во время аудита были выявлены факторы риска мошенничества, которые привели аудитора к необходимости проверки дополнительных процедур аудита, он должен документировать наличие таких факторов риска и ответ аудитора на них.
- 9) раздел «Информирование руководства» обязывает аудитора как можно скорее информировать руководство об обнаруженных фактах потенциального воздействия на финансовую отчетность, если аудитор подозревает, что мошенничество было совершено, даже если возможные последствия для финансовой отчетности не являются существенными.
- 10) при неспособности аудитора завершить задание ему дается право не проводить аудит, если субъект не предпринимает никаких действий для исправления ситуации с мошенничеством, даже если последствия мошенничества не имеют существенного значения для финансовой отчетности. Отмечается, что среди факторов, которые могут повлиять на решение аудитора, является подозрение в участии высшего руководства организации в мошенничестве, что может поставить под сомнение достоверность заявлений руководства.

Наряду с международными стандартами в каждой стране существуют национальные стандарты аудита. В Республике Беларусь существует Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 31 марта 2006 г. № 33 Национальные правила аудиторской деятельности «Действия

аудиторской организации при выявлении искажений бухгалтерской (финансовой) отчетности и фактов несоблюдения законодательства». Их применение является обязательным при проведении аудита финансовой отчетности.

Изучив национальный стандарт и сопоставив его с международным стандартом, можно провести следующую логическую параллель, где наглядно выражено соответствие национального стандарта международным принципам аудиторской деятельности, начиная с трактовки определений, заканчивая порядком отражения выявленных искажений бухгалтерской (финансовой) отчетности аудируемого лица.

Из указанного можно сделать вывод, что национальные правила аудиторской деятельности в Республике Беларусь, разработанные на основе международных стандартов аудиторской деятельности, несмотря на то, что он и не охватывают такой же большой объем возможных ситуаций, соответствуют международному уровню аудита.

Литература

1. Постановление Министерства финансов Республики Беларусь от 31 марта 2006 г. № 33 Национальные правила аудиторской деятельности «Действия аудиторской организации при выявлении искажений бухгалтерской (финансовой) отчетности и фактов несоблюдения законодательства».
2. С. М. Бычкова, Е. Ю. Итыгилова Международные стандарты аудита: учеб. пособие / под ред. С. М. Бычковой. — М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. — 432 с.
3. Международные стандарты аудита (МСА): учебное пособие / М. Е. Грачева. — 2-е изд. — Москва: РИОР, 2008. — 137 с.
4. Международные стандарты аудита: учебное пособие / Б. Т. Жарыгласова, А. Е. Суглобон. — 3-е изд., стер. — Москва: КНОРУС, 2007. — 400 с.
5. Сборник международных стандартов контроля качества, аудита, обзорных проверок, прочих заданий, обеспечивающих уверенность, и заданий по оказанию сопутствующих услуг. Том 1, Издание 2015 года: International Federation of Accountants, 2016. — 1530 с.

Секція 2. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Хабінець Ольга Михайлівна
*студентка кафедри фінансів і кредиту
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ В ПІДБОРІ ТА УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Зі зміною економічної ситуації сьогодення абсолютно новим чином вирішується питання залучення і розвитку людських можливостей. Зараз людину розглядають не просто як один із факторів виробництва, а як найголовніший ресурс, від якого напряду залежить успішність і сталий розвиток підприємства. Цим і пояснюється зацікавленість проблемою правильного підбору та самореалізації фахівців різноманітних сфер діяльності.

Дослідженням теми ефективного використання інноваційних технологій в виборі та управлінні кадровим потенціалом підприємства займалась низка вчених, серед яких Гірняк К. М., Білоус Т. В., Гриньова В. М., Стрехова С. В та інші.

Загалом термін «інновація» можна трактувати у двох аспектах — матеріальному та функціональному. У першому значенні це певне нововведення в створюваний продукт, а в іншому — модифікація прийнятих норм поведінки, підходів до управління, або ж цілковита зміна уже існуючої системи.

Застосування інновацій для залучення і управління персоналом є необхідністю, адже сформовані раніше методи і технології не є дієвими в сучасних умовах. Саме тому застосування новітніх технологій з підбору працівників є ключовим фактором успіху підприємства.

На даний час все більшої популярності набуває діяльність різних посередницьких фірм, агентств, що надають послуги з добору і підготовки фахівців, які відповідають індивідуальним вимогам замовника. Ці агентства в своїй роботі застосовують безліч методів, починаючи від пошуку у власній базі даних і закінчуючи цілеспрямованим переманюванням кадрів.

Скринінг — «поверхневий добір», який здійснюється на основі формальних ознак (вік, стать, досвід праці). Організація з підбору лише надсилає зібрані резюме замовнику, а вже він самостійно проводить відбір.

Рекрутинг — «поглиблений добір» у якому враховуються ділові та особисті якості кандидатів. У цьому випадку відбір потенційних працівників проводиться на основі бази даних, яка сформована з відгуків на оголошення про вакансії, які розміщуються на відповідних ЗМІ та Інтернет-сайтах.

Хеджхантинг — пошук та добір керівників вищої ланки та провідних, висококваліфікованих спеціалістів. Під час пошуку персоналу таким способом проводять спеціальне маркетингове дослідження ринку конкурентів, для того аби виявити потенційних кандидатів.

Впровадження інновацій є важливим завданням не лише у підборі кадрів, а й в процесі їх управління. Але застосовувати їх можна лише у випадку, коли серед працівників є такі, що можуть генерувати та сприймати різні нововведення.

Інновації в управлінні кадровим потенціалом можуть бути реалізовані в двох формах — з послідовним покращенням лише окремих аспектів роботи персоналу (поточні), а також в більш радикальній формі покращення всієї системи персоналу в цілому (проривні).

В числі найперспективніших радикальних інноваційних розробок можна виділити такі:

- «Корпоративний університет» — це спланована система освіти працівників, під час застосування якої, для того аби фірма досягла успіху, використовуються всі традиційні форми бізнес-освіти. Окрім безпосереднього навчання працівників, ще одною метою цього підходу є узагальнення досвіду і знань, отриманих підприємством.
- «Кар'єрний портал» — спеціальний Інтернет-ресурс, який являє собою спільноту, що інтегрована з соціальними мережами. Користувачі соціальних мереж мають доступ до різних веб-тестів та веб-ігор, які є розміщені на ресурсі. Всі результати учасників зберігаються і таким чином кожен з них може стати потенційним кандидатом на зайняття перспективної посади в фірмі.
- «Віртуальна школа» — це внутрішній портал фірми, завдяки якому кожен працівник може в режимі онлайн ознайомлюватися з лекціями різноманітній спеціалістів своєї сфери діяльності, навчатись по дистанційних програмах відомих бізнес-шкіл, брати участь в конференціях та вебінарах.
- Соціальна карта працівника — це програма нематеріальної мотивації. Суть цієї розробки полягає в тому, що для кожного співробітника створюється віртуальний особистий рахунок в соціальному бюджеті організації, на нього виділяється певна сума грошей, величина якої залежить від посади працівника та його заслуг в звітній період. Протягом року співробітник може вибирати найбільш актуальні для нього пільги, сплачуючи при цьому їх вартість.

Таким чином, підприємству, яке функціонує в конкурентному середовищі, для досягнення успіху, потрібно йти у ногу з часом — переходити на шлях інноваційного розвитку, генерувати та впроваджувати нововведення, які відповідатимуть сучасним тенденціям наукового розвитку. Це дозволить керівникам приймати обґрунтовані кадрові рішення.

Література

1. Гірняк К. М. Інноваційні технології в управлінні кадровим потенціалом підприємства [Електронний ресурс] / К. М. Гірняк // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — берез. (Вип. 4). — С. 130–132. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/28.pdf>
2. Долженко Р. А. Инновации в системе управления персоналом организации / Р. А. Долженко // Экономика АПК: Вестник Алтайского государственного аграрного университета. — 2013 — № 1 (99). — С. 149–153.
3. Стрехова С. В. Проблеми впровадження інноваційних технологій в управління персоналом підприємства / С. В. Стрехова // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 6. — Т. 3. — С. 54.
4. Гриньова В. М. Управління кадровим потенціалом підприємства: монографія / В. М. Гриньова, Г. І. Писаревська. — Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. — 226 с.
5. Білорус Т. В. Інноваційні технології в управлінні кадровим потенціалом підприємства / Т. Білорус // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2009. — Вип. 107–108. — С. 85–87. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Ekon_2009_107-108_25

Секція 3. ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

Гилка Уляна Леонідівна
*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри управління
підприємницькою та туристичною діяльністю
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
м. Ізмаїл, Україна*

АНАЛІЗ ЧИННИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Важливість аналізу причин невдалої реалізації інноваційних проектів обумовлюється визначальним впливом інновацій на сучасну високотехнологічну економіку.

Незважаючи на останні досягнення в управлінні проектами, які спрямовані на мінімізацію смертності інноваційних ідей, частка незавершених проектів залишається вагомю. Усереднена статистика по багатьох країнах за останні 50 років засвідчує, що з кожних 100 проектів, що розпочинали втілення інноваційних ідей, до успішної комерційної реалізації доводилося менше десяти проектів [1, с. 230]. Одне з обстежень показало, що із 100 зафіксованих ідей до стадії розробок було доведено 26,6% проектів, до стадії випробувань — 12,4%, завершеними і комерційно успішними виявилось 9,4% проектів [2, с. 38].

Отже, існує проблема невизначеності повного комплексу факторів, що впливають на реалізацію інноваційних проектів.

Аналіз досліджень і публікацій. Багато дослідників аналізували фактори успішності реалізації інноваційних проектів з метою підвищення їхньої ефективності. Зокрема, Твісс Б. виділяв наступні фактори: наявність джерела творчих ідей; схильність організації до нововведень; досконала система відбору та оцінки проектів; ефективне управління проектами і контроль; орієнтація на ринок [3, с. 36–54]. Буз, Аллен і Хемілтон показали, що головними факторами успіху інновацій є товар, що відповідає вимогам ринку, та можливості фірми, серед яких передують технологічні переваги та здатність адаптувати розробку до сприйняття її ринком [4, с. 58–64]. Більшість закордонних досліджень спирається на дані конкретних обстежень інноваційних проектів, що має для України концептуальний інтерес, однак малокорисне для пошуку шляхів мінімізації невдач інноваційних

проектів внаслідок неадекватності макроекономічних і бізнесових умов. Вітчизняні дослідники оперують або вузько вибірковими даними, або case-прикладми, що не дозволяє робити широких узагальнень. Тому актуальним є дослідження характеристик вітчизняних інноваційних проектів на достатньо великому масиві даних.

Для дослідження було обрано 24 бізнес-плани інноваційних проектів, які підготовлені великими організаціями на кшталт науково-виробничих комплексів, установ Національної академії наук, технопарків. Метою дослідження було виявлення залежності між характеристиками проектів, що визначають ступінь їх готовності до реалізації, і шансами на успішну реалізацію проектів.

Методика аналізу полягала в наступному:

- спираючись на структуру бізнес-плану, були визначені три групи показників, які відображають: а) вихідні характеристики проекту (оригінальність, інноваційність тощо); б) характеристики процесу виконання проекту; в) характеристики ринкової реалізації проекту;
- для визначення кількісних оцінок встановлених показників була розроблена шкала (табл. 1);
- по кожному бізнес-плану експертною оцінкою визначалися значення характеристик проекту;
- отримані дані бралися до уваги при формулюванні висновків щодо шансів успішного виконання проектів.

Демонстраційні результати оцінки характеристик деяких проектів подані в табл. 2. На фоні відмінностей між проектами по багатьох характеристиках виявляються типові чинники, що мають вирішальне значення для реалізації проектів. Зокрема, для переважної більшості із 24 досліджених проектів фіксуються низькі значення двох характеристик: об'єктивні недоліки та обґрунтованість стратегії маркетингу. Проілюструємо зміст зазначених характеристик за даними бізнес-плану проекту з освоєння виробництва газотурбінних установок.

В розділі 3 «Оцінка ринків збуту» немає аналізу ємності ринку; — показник обсягів реалізації продукції підмінено показником обсягів виробництва, але загальновідомо, що не вся кількість виробленої продукції може бути реалізована на ринку; дані про наявність споживачів продукції подаються в абстрактному вигляді, в розділі 2.6 називається лише один споживач та й то можливий, а не підтверджений.

Ці, на перший погляд, формальні недоопрацювання насправді ставлять під сумнів комерційний успіх проекту, тому що не реалізація на ринку економічно обґрунтованих обсягів продукції не забезпечить окупності інвестицій. Головний висновок за результатами аналізу бізнес-планів інноваційних проектів полягає в тому, що потенційно високий рівень інноваційності та технічної готовності проектів не реалізовується на етапах

Секція 3. Інвестиції та інновації

ринкового впровадження з причин недооцінки вирішальної важливості маркетингового планування. Це можна пояснити нерозумінням заявниками механізмів ринкового впровадження інновацій. Має місце стереотип: якщо наша продукція явно переважає аналоги за сукупністю техніко-економічних показників, то вона автоматично знайде попит — достатньо продемонструвати продукцію всім зацікавленим.

Таблиця 1

Характеристики інноваційних проектів та їхні кількісні визначення (фрагмент)

№	Характеристики	Значення характеристик			
Вихідні характеристики					
1	Масштабність проекту	Світовий 1	Національний 0,8	Регіональний 0,6	Галузевий 0,4
2	Ринок збуту	Світовий 1	Національний 0,7	Локальний 0,3	Цільовий 0,1
3	Визначені ефекти проекту	Комплексні і масштабні 1	Масштабні, але некомплексні 0,7	Локальні 0,3	Незначні 0,1
4	Рівень інноваційності	Фундаментальний 1	Принциповий 0,6	Частковий 0,3	Невизначений 0
5	Ступінь оригінальності	Абсолютний 1	Відносний 0,7	Удосконалення 0,3	Модернізація 0,1
Проблемні моменти реалізації					
6	Ступінь обґрунтованості інформації по проекту	Найвища 1	Висока 0,7	Задовільна 0,3	Незадовільна 0,1
7	Об'єктивні недоліки	Відсутні 1	Непринципові 0,6	Принципові 0,3	-
8	Свідомі прогалини	Неважливі 1	Суттєві 0,6	Важливі 0,3	-
9	Формальні недоопрацювання	Відсутні 1	Незначні 0,6	Значні 0,3	-
Ринкове впровадження					
10	Потенційна спроможність виконавця	Висока по всіх складових 1	Висока по вирішальних складових 0,7	Загалом невисока 0,3	Явно недостатня 0,1
11	Обґрунтованість стратегії маркетингу	Системна 1	Комплексна 0,7	Окремі елементи 0,3	Необґрунтована 0,1

**Зведені дані оцінки характеристик інноваційних проєктів
(фрагмент)**

Скорочена назва проєкту	Газотурбінні установки	Біодизельне паливо	LCD телевізори	Струминні протитечієві млини
Предмет проєкту	<i>Випуск дослідно-промислової партії</i>	<i>Створення технологічного циклу виробництва</i>	<i>Розробка і серійне виробництво</i>	<i>Впровадження розмельного комплексу на теплових ел. станціях</i>
Тип продукту	Механізм	Процес	Механізм	Механізм
Вихідні характеристики				
Масштабність проєкту	0,4	0,4	0,4	0,4
Масштаб ринку збуту	0,7	0,1	0,3	0,3
Ефекти проєкту	1	0,3	0,3	0,7
Рівень інноваційності	0,3	0,3	0,3	0,6
Ступінь оригінальності	0,3	0,3	0,3	1
Проблемні моменти реалізації				
Ступінь обґрунтованості інформації	0,8	0,3	0,7	0,7
Формальні недоопрацювання	0,7	0,3	0,6	0,7
Свідомі прогалини	0,6	0,6	0,6	0,6
Об'єктивні недоліки	0,3	0,3	0,3	0,3
Ринкове впровадження				
Спроможність виконавця	1	0,3	0,7	0,7
Обґрунтованість стратегії маркетингу	0,1	0,1	0,3	0,3

Література

1. Freeman C. A Study of Success and Failure in Industrial Innovation, in B.R. Williams (ed.) Science and Technology in Economic Growth, Proceedings of Conference held by the International Economic Association, St. Anton, Austria (London: Macmillan, 1973), 227–245.
2. Мухин А. П. Коммерциализация научно-технических разработок / Мухин А. П., Арзамасцев Н. В., Ващенко В. П. — М.: АМиР, 2001. — 192 с.
3. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями / Твисс Б. — М.: Экономика, 1989. — 271 с.
4. Аллен К. Р. Продвижение новых технологий на рынок. — М.: БИНОМ, 2012. — 456 с.

Новіцька Ольга Василівна
аспірантка кафедри підприємництва та фінансової діяльності
Вінницького національного технічного університету
м. Вінниця, Україна

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Ключовою проблемою державної інноваційної політики є формування та забезпечення реалізації її пріоритетів як головних та найважливіших напрямів системної діяльності.

Як відомо, для кожного діючого підприємства та й економіки країни загалом є важливою інноваційна діяльність. Без тісної співпраці науковців та підприємців, без виробництва нових продуктів та впровадження нових технологічних процесів неможливо забезпечити зростання економіки країни та її конкурентоспроможність.

Тому особливого значення набуває державна підтримка інноваційної діяльності в Україні, яка регулюється Законом «Про інноваційну діяльність», згідно з яким державну підтримку одержують суб'єкти господарювання всіх форм власності, що реалізують в Україні інноваційні проекти, і підприємства всіх форм власності, які мають статус інноваційних.

Відповідно до Закону метою такої підтримки є:

- орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України;
- визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;
- формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;
- створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;
- ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;
- здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;
- фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності;
- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури;

Секція 3. Інвестиції та інновації

- інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності;
- підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності [1].

Як бачимо, держава може стимулювати інноваційну діяльність як економічними (непрямими), так і адміністративними (прямими) методами. Одним із ефективних методів є пряме фінансування інноваційної діяльності із загальнодержавного та місцевих бюджетів.

На жаль, в Україні недостатнім є фінансування інноваційної діяльності за участю держави.

Так, у 2016 році порівняно з попередніми роками частка фінансування інноваційної діяльності з державного бюджету склала 0,8%, що на 0,4% більше ніж у 2015 році та на 3,7% менше, ніж у 2014 році. Що стосується місцевих бюджетів, то їхня частка у 2016 році складає 0,4% у загальному обсязі фінансування, яка порівняно з попередніми роками збільшилась на 0,1% порівняно з 2015 роком та на 0,3% порівняно з 2014 роком.

Таблиця 1

Розподіл загального обсягу фінансування інноваційної діяльності за джерелами [2]

	2010		2014		2015		2016	
	тис. грн.	у відсотках до загального обсягу	тис. грн.	у відсотках до загального обсягу	тис. грн.	у відсотках до загального обсягу	тис. грн.	у відсотках до загального обсягу
Усього	804595,2	100,0	7695892,3	100,0	13813674,4	100,0	23229458,1	100,0
у тому числі за рахунок коштів:								
власних	4775235,7	59,3	6540272,0	85,0	13427034,7	97,2	22035970,7	94,9
державного бюджету	87001,0	1,1	344063,7	4,5	55141,2	0,4	178965,0	0,8
місцевих бюджетів	5663,7	0,1	5729,0	0,1	38361,9	0,3	99159,4	0,4
позабюджетних фондів	929,0	0,0	32855,2	0,4	1403,0	0,0	... ¹	... ¹
вітчизняних інвесторів	31018,7	0,4	8197,1	0,1	74277,6	0,6	134385,5	0,6
іноземних інвесторів	2411395,6	30,0	138688,0	1,8	58633,0	0,4	23397,8	0,1
кредитів	626107,6	7,8	561149,6	7,3	113742,0	0,8	626018,5	2,7
інших джерел	108143,9	1,3	64937,7	0,8	45081,0	0,3	131561,2	0,5

¹ Показник не передбачено формою № ІНН «Обстеження інноваційної діяльності підприємства за період 2014–2016 років» (за міжнародною методологією)

Джерело: Державна служба статистики України

Не дивлячись на позитивну динаміку щодо обсягів фінансування, доля фінансування із державного бюджету є мізерною. Більш того, держава не створила сприятливої кон'юнктури для іноземних інвестицій. Якщо в 2010 році іноземні інвестиції склали 30% від загального обсягу, то в 2015 р. лише 0,4 відсотка та 0,1% — у 2016 році. Також в зв'язку з сьогодишнім фінансовим становищем, держава залежить від зовнішнього кредитування. Як видно з таблиці частка кредитів становила 2,7% у 2016 р., яка збільшилась на 1,9% порівняно з 2015 р. але на 4,6% зменшилась порівняно з 2014 р.

У новій доповіді Глобальний інноваційний індекс 2016, підготовлений експертами міжнародної бізнес-школи Корнельського університету, було названо найбільш і найменш інноваційні країни світу. Глобальний інноваційний індекс ґрунтується на показниках розвитку інфраструктури, інститутів, бізнесу, економіки, людського капіталу і досліджень, знань і технологій, а також творчих винаходів. Найінноваційнішою країною визнана Швейцарія з рівнем інновацій в 66,28 балів. У трійці лідерів також — Швеція і Великобританія. Україна опинилася в рейтингу на 56 позиції з рівнем інновацій в 35,7 балів [3]. У 2017 році Україна посіла найвищу позицію за останні 7 років — 50 місце з рівнем інновацій в 37,6 балів [4].

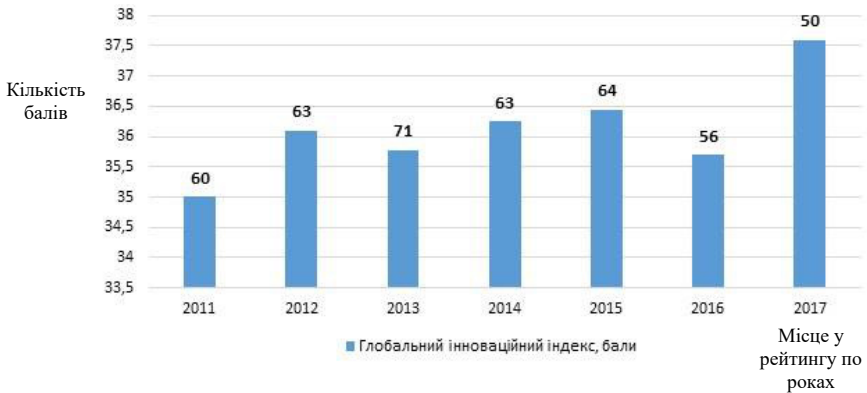

Рис. 1. Позиції України у Глобальному інноваційному індексі 2011–2017 рр. [4]

Отже, на сьогодні, ефективними інструментами регулювання інноваційної діяльності є:

- відстрочка сплати імпортного мита чи звільнення від його сплати в разі ввезення товарів для реалізації інноваційного проекту;
- удосконалення законодавства про авторське право, патентних відносин;

- фінансування науково-дослідних програм і програм розвитку інноваційної діяльності;
- підтримка функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури;
- створення державної інформаційної інфраструктури, розширення доступу до інформаційних мереж та банків даних, бібліотек;
- надання державних замовлень підприємствам для гарантування компенсації витрат на фінансування інновацій.

Література

1. Закон України від 04.07.2002 № 40-IV «Про інноваційну діяльність». Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Наукова та інноваційна діяльність України, 2017 рік. Статистичний збірник. Державна служба статистики України.
3. Бізнес Закарпаття. Режим доступу: <https://www.businessz.com.ua/news/events/1418>
4. Український інститут майбутнього. Режим доступу: https://uifuture.org/uk/post/ukraina-pidnlasa-na-6-pozicij-u-globalnomu-innovacijnomu-indeksi_305

Секція 4.

МЕНЕДЖМЕНТ І ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ

Горбань Світлана Федорівна
*кандидат технічних наук,
доцент кафедри управління персоналом і економіки праці
Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Назюта Надія Віталіївна
*магістр з управління персоналом
Запорізького національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «БЕРДЯНСЬКІ КОВБАСИ»

Ефективна діяльність кожного підприємства залежить від правильної організації праці. Підвищення організації праці є заходом, що сприяє поліпшенню результатів діяльності підприємства. Звідси постає питання удосконалення організації праці підприємства за для ефективного підвищення його діяльності.

Оскільки недостатня організація праці призводить до зниження результатів діяльності підприємства, то вона потребує неодмінного постійного контролю від керівництва. У сучасних умовах потреба удосконалення організації праці є актуальною проблемою кожного підприємства. Вона полягає в вивченні вітчизняного та зарубіжного досвіду, напрямків вдосконалення елементів організації праці, що дозволяє раціонально використовувати персонал, зменшити витрати на виробництво та підвищити його ефективність.

Удосконалення організації праці — це складний процес, оскільки кожне підприємство має свою специфіку функціонування, яку потрібно враховувати.

Об'єктом даного дослідження виступає ТОВ «Бердянські ковбаси» цех «експедиція». Бердянський м'ясокомбінат входить в групу «СМК». На даний час підприємство виробляє понад 30 тонн ковбасних виробів на добу.

Окрім виготовлення м'ясних і ковбасних виробів, ТОВ «Бердянські ковбаси» виробляє рибні консерви, здійснює обвалку худоби, а також займається переробкою жиру і кісток (за для отримання кісткового борошна і очищеного жиру).

Цех «експедиція» ТОВ «Бердянські ковбаси» — здійснює прийняття готової м'ясної продукції з виробничого цеху та з м'ясокомбінатів співробітників, обробку заказів та відвантаження товару у машини постачання продукції.

У цеху експедиції працюють 3 зміни, що забезпечує цілодобову неперервну працю підприємства. Численність персоналу цеху налічує 159 робітників (по 53 чоловіків на зміну).

Внаслідок аналізу організації праці на ТОВ «Бердянські ковбаси» цех «експедиція» було виявлено декілька проблем та запропоновано шляхи їх усунення.

Важливим принципом організації праці на ТОВ «Бердянські ковбаси» виступає створення безпечних умов на виробництві. Отже, потрібно розглянути основну задачу управління охороною праці за для покращення організації праці з забезпечення безпеки, зменшення нещасних випадків й травматизму на основі рішення задач по створенню сприятливих умов праці, медичних, профілактичних й санітарних послуг для працівників.

Потрібно приділити потрібну увагу соціально-психологічному клімату в колективі; впровадити профілактику захворювань серед працівників шляхом вакцинації робітників до виникнення епідемії грипу; створити системи контролю доступу на територію підприємства шляхом впровадження електронних пропусків.

Впровадження запропонованих методів дозволить максимально якісно використовувати персонал підприємства.

Запропонований комплекс дій має привести до соціального ефекту, що тягне за собою покращення дисципліни на робочому місці та підвищення рівня організації праці. Також повинна скоротитися захворюваність співробітників.

Іншим важливим елементом є підвищення соціально-психологічного клімату, що має призвести до підвищення корпоративного духу колективу, а отже й реалізації трудового потенціалу кожного працівника, а також колективу в цілому. Внаслідок сприятливого соціального клімату на підприємстві, нові співробітники повинні легко адаптуватися, що прискорить розкриття можливостей новачків.

В результаті дослідження було виявлено, що однією з проблем підприємства є в'язий зв'язок зацікавленості працівників в результатах роботи підприємства.

Від ефективної мотивації працівників залежить виконання виробничих планів. За для досягнення цілей підприємства потрібно розробити систему мотивації працівників на індивідуальному рівні.

Аналізуючи систему праці на ТОВ «Бердянські ковбаси» цеху «експедиції» можна запропонувати такі методи мотиваційного механізму, як: впровадження прямої залежності оплати праці від результатів виконаної

роботи. Доцільним буде створити фіксовану норму виконання праці для кожного виду робіт; створення нових видів заохочення в системі преміювання; впровадження оцінки персоналу за рейтингом на основі атестації працівників.

Особливу увагу потрібно приділити вивченню потреб персоналу шляхом впровадження анкетування. В анкетах мають бути надані питання які б змогли показати ставлення працівників до підприємства, робочого місця й колективу.

На ТОВ «Бердянські ковбаси» цех «експедиція» не здійснюється нормування праці. За для впровадження дієвої системи нормування праці потрібно провести спостереження за робочим часом та виробничими процесами. Обов'язки розроблення і перегляд норм та нормативів праці покласти на помічника начальника цеху «експедиція» або прийняти на нову посаду нормувальника, який би підкорявся помічнику начальника цеху.

За для якісного використання робочого часу та усунення його втрат на основі здійснених спостережень пропонується впровадження системи стягнень та санкцій за порушення технології та організації виробничих процесів та трудової дисципліни на ТОВ «Бердянські ковбаси» цех «експедиція».

Аналіз виявив, що професійно-кваліфікаційна структура більшої частини працівників ТОВ «Бердянські ковбаси» цеху «експедиція» не відповідає займаним ними посадам. Особливо це стосується керуючих посад цеху. Отже, керівництво не володіє знаннями та навичками організації праці, що також призводить до зниження рівня ефективності діяльності підприємства.

Ознайомлення з прийомами й методами праці та освоєння їх на підприємствах доцільно здійснювати з використанням професійних шкіл, інструкторських бригад, передачі досвіду на робочому місці, конференцій, виставок, семінарів, систем підвищення кваліфікації на виробництві. Програми по підвищенню рівня організації праці будуть сприяти задоволенню робітників своїм місцем праці, зменшенню плинності кадрів та кількості прогулів, що в кінцевому результаті покращить якість продукції.

Удосконалення організації праці дозволить реалізувати більшу частину економічних цілей підприємства. Це безперервний процес який повинен постійно підлаштовуватися під організаційні процеси, зміни технологій виробництва та здобуття технологічного світу. Якою б сучасною технікою не було б оснащено підприємство, без правильно підбраної схеми організації праці, вона не дасть бажаного результату.

Отже, удосконалення організації праці потребує постійних наукових розробок та підтверджує високу ефективність використання наукових принципів організації праці працівників.

Жданов Віталій Валерійович

*кандидат економічних наук, доцент
Запорізький національний технічний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Салейчук Вікторія Вікторівна

*студентка
Запорізького національного технічного університету
м. Запоріжжя, Україна*

МЕТОДИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ СЛУЖБОВЦІВ

Резерви часу абсолютно обмежені, тому постає питання про його раціональне використання, економії. Від здатності це робити багато в чому залежить успіх будь-якого службовця. Щоб впоратися з таким завданням, необхідно точно знати на що витрачається час, і витрачати на те, на що треба, робити все якомога швидше. Якщо кожен працівник, будь-який начальник в фірмі буде вміти управляти цим процесом — вона буде процвітати. Домогтися цього можна, вирахувавши тимчасові витрати на ту чи іншу дію. Першим кроком на шляху до успіху в справі економії і раціонального використання робочого часу є його «інвентаризація». Провести, так би мовити, «інвентаризацію» часу. Для цього існує кілька методів:

Метод 1. Хронометраж. Якщо уникати надмірно складних термінів, то хронометраж — це вимір того, скільки витрачається робочого часу на повторювані дії в роботі, скільки його йде на підготовку до роботи і на її завершення, скільки — на догляд за робочим місцем. Хронометраж є також засобом вивчення передових методів праці з метою їх поширення. Хронометраж буває двох видів: груповий та індивідуальний. Тут все залежить від кількості осіб, працю яких аналізують. Якщо потрібна висока деталізація, то проводиться індивідуальний хронометраж для обчислення витрат часу робітником на якісь конкретні дії. Хронометраж як спосіб дослідження робочого часу залежить від умов його проведення та цілей, з якими його роблять. Приміром, вимоги до хронометражу, за допомогою якого будуть розраховувати заробітну плату і ціну послуг, відрізняються від тих, яких необхідно дотримуватися при складанні хронометражу для визначення рівня навантаженості персоналу [1, с. 45].

Правильний замір витрат часу на виконання роботи допомагає скласти правильний графік обліку робочого часу, а також довести до повного

навантаження незайняті потужності як живої сили, так і використаного обладнання.

Метод 2. Метод спрощених спостережень. Тут все значно простіше. Потрібно обчислити час, який витрачає робітник на дію середньої складності. Метод спрощених спостережень, на відміну від хронометражу, допускає використання звичайних годин. Він передбачає фіксацію часу, що витрачається на певну операцію середньої складності в умовах роботи, близьких до звичайних, протягом 30–40 хв. При наявності відхилень в 10% спостереження повторюють з метою з'ясувати їх причини. За підсумками необхідні норми встановлюють за допомогою арифметичних операцій з врахуванням умов роботи, виду і складності документа [2, с. 99].

Метод 3. Фотографування робочого дня. Фіксуються абсолютно всі витрати часу співробітником за день. В ідеалі після цього повинні висвітлитися всі недоліки в організації праці, огріхи в управлінні на підприємстві, ті чи інші причини втрати часу в роботі. А також можливе обчислення нормативів по діяльності співробітників. Фотографування робочого дня може проводитися як в індивідуальному, так і в груповому режимі, може бути «поголовним» або вибіркоким [4, с. 29].

Метод 4. Самофотографування. При використанні даного методу співробітник сам повинен фіксувати все, що необхідно для подальшого аналізу: з ким спілкувався і з якого приводу, скільки часу пішло на ту чи іншу роботу. В результаті будуть виявлені ті робочі справи, при рішенні яких співробітник відчував труднощі. При використанні методу знадобиться так званий лист самофотографування [3, с. 89].

Отже, необхідно проводити «інвентаризацію» часу за кілька робочих днів, щоб проаналізувати свій робочий стиль і розкрити причини виникаючих дефіцитів часу. Спостереження робочого дня — це ключ до раціонального використання робочих годин.

Література

1. Аллен Д. Как привести дела в порядок. Искусство продуктивности без стресса / Д. Аллен; пер. с англ. Ю. Константиновой. — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016. — 416 с.
2. Архангельский Г. Тайм-драйв. Как успевают жить и работать / Г. Архангельский. — М.: Манн, Иванови Фербер, 2017. — 256 с.
3. Палладино Л.Ж. Максимальная концентрация. Как сохранить эффективность в эпоху клипового мышления / Л.Д. Палладино. — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2015. — 336 с.
4. Франк Я. Муза и чудовище: как организовать творческий труд / Я. Франк. — М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010. — 272 с.

Онищенко Оксана Анатоліївна
кандидат наук з державного управління, доцент
Запорізький державний університет
м. Запоріжжя, Україна

Шайтанова Вікторія Віталіївна
студентка 4 курсу факультету менеджменту
Запорізького державного університету
м. Запоріжжя, Україна

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день, коли конкуренція досягла значних розмірів, кожне підприємство чи організація повинні мислити масштабно та стратегічно. Для ефективного та успішного функціонування на ринку кожна організація повинна мати свою корпоративну культуру, тим самим створюючи свою індивідуальність та неповторність. Корпоративна культура є важливою змінною в кожній організації. Вона впливає не тільки на продуктивність окремого співробітника чи групи працівників, але і на ефективність, продуктивність і життєздатність всієї організації загалом.

Корпоративна культура формується всередині кожного підприємства. Вона включає в себе місію підприємства, основні цілі та стратегічне бачення, філософію, етичний кодекс, стиль керівництва або імідж, систему мотивації і стимулювання працівників, а також цінності, традиції, правила та норми поведінки, переконання і принципи. Корпоративна культура формується свідомо, цілеспрямовано і повинна управлятися менеджерами.

Складові корпоративної культури напряму чи опосередковано впливають на ефективність та на рівень конкурентоспроможності організації:

1. Внутрішнє середовище: дружня атмосфера, сприятливий мікроклімат підвищують задоволення працівників від роботи, що впливає на ефективність виконання роботи і кінцевий результат та відрізняють організацію з поміж інших.

2. Працівники: поведінка та відносини між працівниками будується за встановленими правилами в організації, присутні повага, колективна робота, підтримка, співробітництво, соціальна стабільність. Також наявна велика кількість інструментів мотивації до праці (винагорода — як фінансова, так і не фінансова, похвала, змагання та ін.), що також дає задоволення

від роботи, зменшує плинність кадрів, підвищує продуктивність праці та збільшує виробництво продукції чи покращує якість надання послуг і тим самим робить організацію більш ефективною.

3. Стратегія: дає конкретизацію місії, філософії організації, допомагає зрозуміти яких цілей потрібно досягти організації загалом, та працівникам зокрема. Чим краще працівники розуміють свої цілі, тим краще вони їх досягнуть, тим швидше і якісніше будуть досягнуті цілі організації.

4. Імідж: формування етичного кодексу та цінностей організації, створення традицій, свят.

Таким чином, підвищення конкурентоспроможності організації можливе за рахунок використання наступних інструментів корпоративної культури (рис. 1):

Рис. 1. Інструменти корпоративної культури з підвищення конкурентоспроможності організації

1. Репутація організації. Повинна бути позитивна, без негативних фактів чи інцидентів у діяльності організації. Досягається шляхом добросовісного ставлення як до своїх працівників, так і до споживачів та контрагентів. Для працівників це політика соціального забезпечення (медичне страхування, пенсійне забезпечення та ін.), для споживачів — якісні продукція та послуги, контрагенти — чесна конкуренція чи співробітництво, корпоративна соціальна відповідальність.

2. Якість продукції чи послуг. Крім високої якості, повинно бути післяпродажне обслуговування на вищому рівні (доставка, консультація, ремонт і т.д.).

3. Рівень обслуговування. Найвищий рівень обслуговування, повага до споживача, його думок, побажань, зауважень. Визнання споживача головним елементом своєї діяльності як орієнтира, що показує майбутній напрямок руху. Тобто вміння реагувати найпершим серед конкурентів на думки, побажання споживача. Також врахування різних достатків, смаків, вікових категорій.

4. Інновації. Інновації можуть бути присутні не тільки в продукції та/або послугах, а й в діяльності самої організації. Впровадження інновацій у мотивацію персоналу, винагороду, організацію праці та відпочинку, проведення тренінгів, впровадження етичного кодексу, правил поведінки і т.ін.

Будь-яка організація прагне бути лідером, кращою серед інших. В цьому їй може допомогти корпоративна культура. Корпоративна культура є інструментом, за допомогою якого організація майстерно та компетентно виконує свою місію краще за інших. Ефективність і конкурентоспроможність організації залежать переважно від її культури. Тому можна стверджувати про взаємозв'язок рівня корпоративної культури та успішності організації. Чим вища і сильніша корпоративна культура, тим ефективніша організація. Отже, кожна організація повинна приділяти увагу всім елементам культури для гармонійного розвитку, процвітання та підвищення своєї конкурентоспроможності.

Секція 5. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

Грона Андрій Вадимович
аспірант кафедри підприємництва та бізнесу
Київського національного університету технологій та дизайну
м. Київ, Україна

БЕЗЗАПЕРЕЧНІСТЬ ПОДАТКОВОГО КРЕДИТУ. КЛЮЧОВА СКЛАДОВА ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

***Анотація.** Доволі поширеним напрямком економічних реформувань, як в розвинутих країнах, так і в країнах, що розвиваються, є лібералізація регуляторної політики. Розвиток податкової політики в таких країнах прямує до встановлення довірчих відносин між фіскальними органами та підприємцями. Істотний вплив на таке встановлення має принцип беззаперечності податкового кредиту з ПДВ, при якому підприємці не несуть відповідальності за несплату їх контрагентами цього податку. Для цього пропонується систему адміністрування податку вибудувати так, щоб економічно унеможливити податкові правопорушення з ПДВ. В тезах узагальнено викладена можливість створення такої системи адміністрування, яка дозволяє попереджувати в автоматичному режимі майже всі можливі порушення зі сплати ПДВ в Україні. Запропонована автором система також може застосовуватися у будь-якій країні, в якій введений такий податок.*

Тези присвячені проблематиці боротьби із мінімізацією сплати ПДВ та ухилення від такої. Ця тема актуальна не тільки в Україні, але і в багатьох країнах, де встановлений цей податок. Так, згідно аналітичних звітів про недобір надходжень з ПДВ у ЄС, загальне недобір надходжень в ЄС становив 162,2 млрд євро (14,09% від очікуваних надходжень) в 2014-му та 151,4 млрд євро (12,77% від очікуваних надходжень) у 2015-му році [0, с. 19], при чому в деяких країнах це досягає дуже великих цифр (в Італії: 28,3% у 2014-му та 25,78% у 2015-му році; у Румунії: 42,85% у 2014-му та 37,18% у 2015-му році) [0, с. 19].

Проблема в тому, що ПДВ — податок не з усієї вартості продукції, а лише з її частини (доданої вартості). В такому випадку суму податку, яка повинна перерахуватися до бюджету, досить просто зменшити увійшовши у змову з контрагентом (який ухиляється від сплати податку) про те, що

він завищить вартість постачання своїх товарів/послуг (або взагалі продасть неіснуючі товари/послуги). Таким чином, бюджет держави отримує значно меншу суму, ніж ту, яка повинна надійти.

Тому в багатьох країнах Євросоюзу, зокрема у Великій Британії, довелося вводити ті чи інші форми солідарної відповідальності платників ПДВ за ухилення від сплати податку їх контрагентами [2, секція 77А]. До 1 серпня 2015 в Україні також заходи з попередження ухилень від сплати ПДВ зосереджувалися на визнанні податкових накладних недійсними та інших заходах встановлення відповідальності підприємств реального сектору за податкові правопорушення їх контрагентів [3].

З 2015 року Україна у вирішенні питання запобігання ухилень від сплати ПДВ обрала шлях встановлення автоматичного попередження ухилень від сплати ПДВ. Кінцевим результатом таких реформувань має бути відмова від принципу солідарної відповідальності покупця та продавця за ухилення від сплати ПДВ та реальне запровадження принципу беззаперечності податкового кредиту. Зауважимо, що принцип беззаперечності вже встановлений в Україні [4, ч. 3 п. 201.10 ст. 201]. На думку автора, він встановлений передчасно, оскільки ще не підкріплений ефективними автоматичними заходами попередження ухилень від сплати ПДВ.

Реальне запровадження цього принципу є одним із ключових моментів здійснення економічних реформ в Україні. Воно різко підвищить рівень свободи ведення бізнесу в Україні, відкриє шлях до встановлення автоматичної процедури повернення ПДВ та позбавить підприємства від необґрунтованих перевірок, які здійснюються у зв'язку з виявленням податкових порушень їх контрагентів (а частіше, контрагентів їх контрагентів).

Історія встановлення автоматичних заходів попередження ухилень від сплати ПДВ ще не завершена та поки що складається з 3-х важливих кроків, які задали напрямок розвитку в цьому питанні.

Перший крок був здійснений 01.07.2015 [7, п. 48]. Була запроваджена електронна система адміністрування ПДВ, яка унеможливила реєстрацію фіктивних податкових накладних (під фіктивними накладними розуміються такі накладні, за якими не сплачуються до бюджету відповідні податкові зобов'язання). Відзначимо, що у ЄС до сих пір несплата нарахованих платниками ПДВ податкових зобов'язань (output tax) є розповсюдженою. Зокрема, така несплата є основою схеми «карусель» [6, с. 13].

Після цього першого кроку залишився вичерпний перелік можливих правопорушень. Всі вони засновані на придбанні документів на товар, якого фактично немає (був проданий за готівкові кошти, з порушенням правил використання реєстру розрахункових операцій, без відображення в бухгалтерському обліку продавця) та використання нарахованого при цьому податкового кредиту для тих чи інших цілей. Наведемо далі перелік таких цілей.

1. Для одночасного продажу документів на фактично відсутній інший товар (цей вид правопорушень отримав назву «скрутка»);
2. Для здійснення фіктивної (нереальної) поставки послуг;
3. Для зменшення власних податкових зобов'язань;
4. Для отримання бюджетного відшкодування (аналог розповсюдженної в країнах ЄС схеми «карусель»).

Другий важливий крок був здійснений 01.03.2016 [7, п. 58, розділ I]. Була запроваджена електронна система адміністрування реалізації пального, яка, крім адміністрування акцизного податку, унеможливила операції «скрутки» з паливом. Ця система заснована на обліку товарних запасів пального, яке зареєстрований платник акцизного податку з пального отримав від іншого зареєстрованого платника (або ввіз на митну територію України) та ще не списав з балансу. Ця система призвела до того, що операція скрутки з паливом призводитиме до автоматичного виникнення податкових зобов'язань з акцизу (неможливість реалізації будь-якої кількості пального невідомого походження без виникнення додаткових зобов'язань з акцизного податку).

Третій важливий крок був здійснений 01.07.2017 [8, 9, 10]. Була встановлена процедура зупинки реєстрації ризикованих податкових накладних. Ця процедура була запроваджена, як засіб автоматичного попередження такої розповсюдженної схеми ухилення від сплати ПДВ, як «скрутка», для всіх товарів, а не тільки для пального. На відміну від двох перших успішних кроків, цей крок виявився невдалим, оскільки має ряд суттєвих недоліків, перелічених далі:

1. Процедура зупинки не попереджує здійснення фіктивних поставок послуг та інших основних операцій з ухилення від сплати ПДВ, які здійснюються шляхом придбання фіктивного податкового кредиту (придбання документів на товар з нарахуванням ПДВ без реального придбання товарів);

2. Система електронного адміністрування ПДВ налаштована таким чином, що вона, крім операцій «скрутки» вважає сумнівними ще досить великий обсяг операцій законотрухняних платників ПДВ (наприклад, вона вважає «скруткою» реалізацію виробником готової продукції, оскільки виробник реалізує не той товар, який придбав (сировину); те саме стосується операцій з отримання попередньої оплати за один товар з одночасним здійсненням попередньої оплати за інший товар, яку система також вважає «скруткою»);

3. Система електронного адміністрування ПДВ налаштована таким чином, що вона фіксує всі операції скрутки, але зупиняє тільки порушення у великих обсягах.

Недолік 1 призводить до того, що принципом беззаперечності отриманого податкового кредиту користуються порушники податкового законодавства, оскільки згідно цього принципу неможливо притягнути до відповідальності контрагента порушника.

Недолік 2 призводить до того, що, крім автоматичної зупинки реєстрації сумнівних податкових накладних, необхідно встановлювати окрему процедуру реєстрації зупинених податкових накладних (або відмови у їх реєстрації), яка повинна проводитися не автоматично (за участю великої кількості співробітників ДФС). На теперішній час, саме недостатність кількості співробітників ДФС, які повинні здійснювати процедуру реєстрації зупинених податкових накладних, призвела до появи Проекту Закону № 7115 від 15.09.17. Проект Закону скасовує автоматичність процедури зупинки та принцип беззаперечності отриманого податкового кредиту (п. 57¹.7 Проекту Закону).

Недолік 3 призвів до того, що порушники швидко навчилися уникати зупинки реєстрації податкових накладних (фірми порушників просто зменшили місячні обсяги і, в той же час, порушники збільшили кількість фірм).

Автор пропонує впровадити нову електронну систему адміністрування ПДВ, за допомогою якої в автоматичному режимі попереджатимуться майже всі викладені вище схеми ухилення від ПДВ. Така система не зможе попереджати тільки окремий випадок схеми 3, а саме: придбання виробником товарів (послуг) документів на товар (який фактично вже був реалізований за готівку) та використання цього товару в якості сировини для виробництва послуг, або інших товарів. Запропонована система заснована на тому ж принципі, що і система електронного адміністрування реалізації пального — на автоматичному обліку запасів товарів, отриманих платником ПДВ від іншого платника ПДВ, або ввезених ним на митну територію України та ще не списаних з балансу (в подальшому — автоматичний облік запасів).

Головною перевагою запропонованої нової системи заходів попередження ухилень від сплати ПДВ є те, що вона може бути заснована на тому самому програмному забезпеченні, що і нині діюча система моніторингу податкових накладних, яка використовується в процедурі зупинки їх реєстрації. Впровадження нової системи заходів потребує змін в законодавстві, які стосуються обов'язків та правил складання податкових накладних платниками ПДВ (в роботі [11] детально описано, що ці зміни складаються із 20-ти заходів).

Автор пропонує здійснити впровадження нової системи поетапно. Головна мета першого етапу — впровадження системи автоматичного обліку запасів та встановлення автоматичних (без втручання посадових осіб органів ДФС) заходів попередження операцій «скрутки». Для цього пропонується доповнити інформацію, яку платник ПДВ зобов'язаний надавати в СЕА ПДВ. Насамперед — це введення обов'язку складання податкової накладної при відвантаженні товару після отримання попередньої оплати. Пропонується, щоб у цьому випадку ставка оподаткування в податковій накладній вказувалася 0% (Детальніше Див. [11]).

Вже на першому етапі нова система попередження буде вільною від наведених вище недоліків 2 та 3 нині діючої системи попередження. На цьому етапі пропонується залишити процедуру зупинки тільки при постачанні:

- Товарів отриманих особою до моменту її реєстрації платником ПДВ;
- Новостворених товарів;
- Товарів, отриманих особою до набуття чинності запропонованих в роботі змін до законодавства.

Головна мета другого етапу — унеможливлення використання податкового кредиту через накопичення запасів товарів та послуг. Для цього вводиться процедура автоматичного нарахування податкових зобов'язань при отриманні товарів. Ці зобов'язання дорівнюють сумі отриманого податкового кредиту та нараховуються шляхом реєстрації самою системою електронного адміністрування автоматично складеної податкової накладної, яка повністю повторює отриману податкову накладну. Податковий кредит дозволяється використовувати по мірі відвантаження отриманого товару (або по мірі списання отриманої сировини). Використання податкового кредиту здійснюються шляхом реєстрації розрахунків коригування до автоматично складеної податкової накладної (це здійснює сам платник податку) по мірі відвантаження отриманого товару. На другому етапі автор пропонує відмовитися від процедури зупинки. В деякій мірі, запропоновані на другому етапі заходи повертають принципи нарахування податкового кредиту, що діяв до 01.04.2005 р. без шкоди для електронного адміністрування ПДВ (Детальніше див. [11, с. 40]).

Автор передбачає декілька результатів впровадження такого двоетапного процесу введення змін до законодавства та вдосконалення системи електронного адміністрування ПДВ.

У розрізі податкової політики, *першим результатом* стане істотне збільшення бюджетних доходів від збору ПДВ, оскільки стають неможливими майже усі схеми з мінімізації податку та ухилення від такого. Як вже зазначалося в цих тезах, залишиться можливим лише окремих випадок схеми 3. *Другим результатом* стане унеможливлення існування майже всіх схем з мінімізації податку та ухилення від такого, при умові *збереження принципу беззаперечності податкового кредиту*.

У розрізі макроекономічного та загального ділового середовища, збереження принципу беззаперечності податкового кредиту матиме суттєвий позитивний ефект *на підприємницьку та загальну економічну свободу країни*, що суттєво поліпшить інвестиційний клімат. Окрім такого результату, автор також передбачає можливість використання товару будь-якої номенклатури *в якості заставного майна*, оскільки в такій системі рух великої кількості товарно-матеріальних цінностей піддається детальному моніторингу, що значно зменшує ризик зникнення такої товарно-матеріальної цінності.

Література

1. Poniatowski, G., Bonch-Osmolovsky, M., Belkindas, M., Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2017 Final Report of Project TAX-UD/2015/CC/131. — Режим доступу: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf
2. Закон Великої Британії «Про Податок на Додану Вартість» від 1994 р. (Value Added Tax Act 1994) — Режим доступу: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/23/part/I/crossheading/payment-of-vat-by-taxable-persons>.
3. Лист ДФСУ від 16.05.16 р. № 16872/7/99-99-14-02-02-17 «Про фіксування в актах перевірок результатів відпрацювання документально оформлених платниками податків нереальних господарських операцій» — Режим доступу: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/lyst-dfsu-vid-160516-r-16872-7-99-99-14-02-02-17>;
4. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р., № 2755-VI — Режим доступу: — <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
5. Закон України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/71-19>;
6. Keen, M., Smith, S., VAT fraud and evasion: what do we know and what can be done?; National Tax Journal Vol LIX, No 4 December 2006; Режим доступу — <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2007/wp0731.pdf>;
7. Закон України № 909-VII від 24.12.2015 «Про внесення змін до Податкового Кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>;
8. Закон України № 1797-VIII від 21.12.2016 р. «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо покращення інвестиційного клімату в Україні)» — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1797-19>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 190.: «Про встановлення підстав для прийняття рішення комісією Державної фіскальної служби про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або про відмову в такій реєстрації» — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/190-2017-%D0%BF>;
10. Наказ Міністерства фінансів України від 13.06.2017 р. № 567: «Про затвердження Критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та Вичерпного переліку документів, достатніх для прийняття рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE30621.html.
11. Грона А.В. Закономірності формування прозорої системи адміністрування ПДВ. К.: 2017. — 68 с. — Режим доступ: <https://drive.google.com/file/d/0B50J0x32KvJ8Nm9IVzdCeUJrSDg/view?usp=sharing>.

Переклад англійською мовою

Grona Andrii

*PhD student at the Department of Business and Entrepreneurship
of the Kyiv National University of Technologies and Design
Kyiv, Ukraine*

TAX CREDIT INDISPUTABILITY. KEY COMPONENT OF UKRAINE'S TAX POLICY

Summary. *A line of economic reformations such as liberalization of regulatory policy becomes widespread in both developed and emerging countries. The development of tax policy in such states bends its' steps to establishing trust relationships between fiscal authorities and entrepreneurs. A principle of tax credit indisputability in VAT makes a great impact on such an establishment, as subject to which entrepreneurs are not held liable for this tax non-payments committed by their counterparties. For this purpose, a system of tax administration is proposed to be built up the way it renders tax violations in VAT economically impossible. The paper brings the overall view on possibilities to set up such an administration system which allows an automatic prevention of any possible violations of remitting VAT in Ukraine. The author's proposed system is implementable in any country where such a tax is charged as well.*

This paper addresses the problem of combating minimization of VAT payments and VAT evasion. This issue is of contemporary importance not only in Ukraine but also in many countries where VAT is charged. Thus, according to analytical reports on VAT underpayments in the EU, the total amount of VAT underpayments in the EU was EUR162.2 billion (14.09% of expected revenues) in 2014 and EUR151.4 billion (12.77% of expected revenues) in 2015 [1, p. 19], reaching very high figures in certain countries (in Italy: 28.3% in 2014 and 25.78% in 2015; in Romania: 42.85% in 2014 and 37.18% in 2015) [1, p. 19].

The problem is that VAT is a tax applied not to the entire but to a portion of the product's value (added value). In that case, the amount of tax that must be remitted to the budget is very easy to reduce by conspiring with the counterparty (who evades tax) to the effect that the latter overstates the liquidation value of its goods/services (or even sells nonexistent goods/services). As a result, the state budget receives much less in revenue than it should.

Therefore, many countries of the European Union, particularly the United Kingdom, were compelled to introduce certain forms of joint liability of VAT payers for tax evasion by their counterparties [2, section 77A]. Prior to

1 August 2015, measures of preventing VAT evasion in Ukraine also focused on invalidating VAT invoices and other ways of holding enterprises of the real sector liable for tax violations committed by their counterparties [3].

In 2015, Ukraine has introduced automatic prevention of VAT evasion as a way of solving this problem. The outcome of these reforms must be abolition of the principle of the buyer's and seller's joint liability for VAT evasion and real implementation of the principle of indisputability of tax credit. It is worth noting that the indisputability principle has already been established in Ukraine [4, part 3, paragraph 201.10, article 201]. In the author's opinion, this principle was established prematurely, because it has not been underpinned yet by efficient automatic measures of preventing VAT evasion.

Real implementation of this principle is one of the key points of economic reforms in Ukraine. It would drastically enhance the freedom of doing business in Ukraine, pave the way to implementation of an automatic VAT refund procedure, and relieve companies from unfounded audits triggered by tax violations committed by their counterparties (and even more often by counterparties of their counterparties).

The history of implementing automatic measures of preventing VAT evasion did not end yet, and for the time being, it consists of three important steps which set the direction of development in this respect.

The first step was made on 01.07.2015 [7, par. 48]. An electronic VAT administration system was launched to prevent registration of fictitious tax invoices (a fictitious invoice means invoice showing no tax payable to the budget). It is worth noting that in the EU, nonpayment of output tax assessed by VAT payers remains widespread. In particular, this nonpayment practice is used as the basis for the "carousel" scheme [6, p. 13].

This first step left an exhaustive list of possible violations. All of them are based on the purchase of documents for a de-facto nonexistent product (which was sold for cash, in breach of the rules of using the register of debt settlement transactions, without showing this transaction in the seller's accounting files) and the use of consequently assessed tax credit for certain other purposes. These purposes could be as follows.

1. Simultaneous sale of documents for another de-facto nonexistent product (this illicit scheme is called "twisting");
2. Fictitious (nonexistent) supply of services;
3. Reduction of own tax liabilities;
4. Receiving a reimbursement from the budget (similar to the "carousel" scheme employed in EU states).

The second important step was made on 01.03.2016 [7, par. 58, Section I]. An electronic fuel sales administration system was launched for the purpose of (in addition to administration of excise tax) preventing "twisting" transactions with fuel. This system is based on the accounting the commercial inventory of

fuel which a registered fuel excise tax payer received from another registered payer (or imported to the customs territory of Ukraine) but did not write off from the balance yet. This system makes sure that any fuel “twisting” transaction automatically produces an excise tax liability (rendering impossible the sale of any quantity of fuel of uncertain origin without incurring additional excise tax liability).

The third important step was made on 01.07.2017 [8, 9, 10] by implementing the procedure of stopping registration of risky tax invoices. This procedure was designed as a method of automatically preventing the use of such a widespread VAT evasion scheme as “twisting” for all goods, not just fuel. Unlike the first two successful steps, this one was a failure due to a number of serious flaws mentioned below:

1. The stopping procedure does not prevent fictitious service supplies and other commonplace VAT evasion transactions featuring purchase of a fictitious tax credit (purchase of documents for a product with application of VAT without actually buying the product);

2. The electronic VAT administration system is designed in such a way that in addition to “twisting” transactions, it categorizes as shady deals a quite extensive scope of other transactions performed by law-abiding VAT payers (for example, it regards as “twisting” the sale of finished products by a manufacturer, because what the manufacturer sells is not the goods it purchased (raw materials); the same concerns transactions featuring receipt of prepayment for one product while simultaneously making prepayment for another product, which the system also regards as “twisting”);

3. The electronic VAT administration system is designed to record all twisting transactions, but it stops violations in large amounts only.

The flaw 1 allows the tax credit indisputability principle to be used by tax dodgers, because according to this principle, the tax dodger’s counterparty cannot be held liable.

The flaw 2 means that in addition to automatic halting of registration of questionable tax invoices, a separate procedure of registering (or declining registration of) stopped tax invoices is required; this procedure must be non-automatic (involve large number of State Fiscal Service’s personnel). Presently, it was insufficient number of State Fiscal Service’s personnel required to handle the procedure of registering stopped tax invoices that resulted in the appearance of the draft Law No 7115 of 15.09.17. This draft law abolishes automation of the stoppage procedure and the tax credit indisputability principle (par. 571.7 of the draft law).

Thanks to the flaw 3, tax dodgers have quickly learned to avoid the stopping of tax invoice registration (their companies have simply decreased monthly turnovers, and at the same time, the dodgers have increased the number of companies).

The author proposes to implement a new electronic VAT administration system capable of automatically preventing almost all of the aforementioned VAT evasion schemes. The only thing this system won't be able to prevent is one particular case of the scheme 3: purchase by a goods manufacturer (service provider) of documents for a product (which has actually been sold for cash), and use of this product as a raw material for production of services or other goods. The proposed system is based on the same principle as the electronic fuel sales administration system, i.e. automatic accounting of inventory of goods received by a VAT payer from another VAT payer or imported to the customs territory of Ukraine and not yet written off from the balance (hereinafter referred to as "automatic inventory accounting").

The key advantage of the proposed new system of preventing VAT evasion is that it can employ the same software as the existing tax invoice monitoring system used to stop their registration. Implementation of the new system would require some legislative changes concerning the requirements and rules of completing tax invoices by VAT payers (the paper [11] brings the detailed view on such changes to consist of 20 steps).

The author proposes to implement the new system in phases. The main purpose of the first phase is to implement an automatic inventory accounting system and introduce automatic (without intervention of State Fiscal Service officials) measures of preventing "twisting" transactions. For that purpose, it is proposed to supplement the information which VAT payers are required to file in the electronic VAT administration system. First of all, it means introduction of the requirement to complete a tax invoice when shipping goods after receiving a prepayment. It is proposed that the tax rate stated in tax invoice in this case should be 0% (for details, see: [11]).

In the first phase, the new prevention system would be already free from the aforementioned flaws 2 and 3 found in the existing prevention system. At this point, it is suggested to leave the stoppage procedure only for the operations of supplying:

- goods received before registration of the recipient as a VAT payer;
- newly-created goods;
- goods received before the effective date of legislative changes proposed in this work.

The main purpose of the second phase is to render impossible the use of tax credit via accumulating inventory of goods and services. For that purpose, the procedure of automatic assessment of tax liabilities upon receipt of goods is introduced. The amount of these liabilities equals to the amount of tax credit received, and is assessed by registration by the electronic administration system itself of automatically generated tax invoice, which completely repeats the received tax invoice. Tax credit may be used as the received goods are shipped (or as the received raw materials are written off). Tax credit is to be used by

registration of adjustment calculations to the automatically generated tax invoice (done by the taxpayer himself) as the received goods are shipped. In the second phase, the author proposes to abolish the stoppage procedure. To a certain degree, measures proposed for the second phase would bring back the tax credit assessment principle which was in effect prior to 01.04.2005 without impediment to the electronic VAT administration system (for details, see: [11, p. 40]).

The author expects several results from the implementation of such a two-phased process of amending the legislation and improving the electronic VAT administration system.

In terms of tax policy, the *first result* would be significant increase of VAT revenues to the budget, because almost all VAT minimization and evasion schemes would be rendered impossible. As mentioned earlier, only one particular case of the scheme 3 would remain possible. The *second result* would be rendition as impossible of almost all VAT minimization and evasion schemes, subject to *preservation of the tax credit indisputability principle*.

As far as the macroeconomic and general business environment is concerned, preservation of the tax credit indisputability principle would have significant positive effect *on the entrepreneurial and overall economic freedom in the country*, which would substantially improve investment climate. In addition to this result, the author also allows for the possibility of using products of any nomenclature *as pledged property*, because in a system like this, flow of large amounts of goods and commodities can be subjected to detailed monitoring, which significantly reduces the risk of disappearance of these goods or commodities.

References

1. Poniatowski, G., Bonch-Osmolovsky, M., Belkindas, M., Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2017 Final Report of Project TAX-UD/2015/CC/131. — Access mode: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2016-09_vat-gap-report_final.pdf.
2. United Kingdom Value Added Tax Act 1994 — Access mode: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/23/part/I/crossheading/payment-of-vat-by-taxable-persons>.
3. Letter No 16872/7/99-99-14-02-02-17 of the State Fiscal Service of Ukraine of 16.05.16 On recording in inspection reports of the results of examining fictitious commercial transactions documented by taxpayers — Access mode: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/lyst-dfs-vid-160516-r-16872-7-99-99-14-02-02-17>.
4. Tax Code of Ukraine No 2755-VI of 2 December 2010 — Access mode: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
5. Law of Ukraine No 71-VIII of 28.12.2014 On the amendment of the Tax Code of Ukraine and certain legislative acts of Ukraine concerning tax reform — Access mode: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.

6. Keen, M., Smith, S., VAT fraud and evasion: what do we know and what can be done?; National Tax Journal Vol. LIX, No 4 December 2006; Access mode: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2007/wp0731.pdf>.

7. Law of Ukraine No 909-VII of 24.12.2015 On the amendment of the Tax Code of Ukraine and certain legislative acts of Ukraine concerning balancing of budget revenues in 2016 – Access mode: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>.

8. Law of Ukraine No 1797-VIII of 21.12.2016 On the amendment of the Tax Code of Ukraine to improve investment climate in Ukraine – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1797-19>.

9. Resolution 190 of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 29.03.2017 On defining the grounds for a commission of the State Fiscal Service to register or deny registration of a tax invoice/adjustment calculation in the Unified Register of Tax Invoices – Access mode: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/190-2017-%D0%BF>.

10. Order 567 of the Ministry of Finance of Ukraine of 13.06.2017 On the approval of the criteria of assessing the degree of risks sufficient to stop registration of a tax invoice/adjustment calculation in the Unified Register of Tax Invoices, and of the exhaustive list of documents sufficient for registration of a tax invoice/adjustment calculation in the Unified Register of Tax Invoices – Access mode: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/RE30621.html.

11. Grona A.V., Patterns in Formation of a Transparent VAT Administration System. Kyiv: 2017. – 68 p. – Access mode: <https://drive.google.com/file/d/0B-50J0x32KvJ8Nm9IVzdCeUJrSDg/view?usp=sharing>.

Секція 6. ТОРГІВЛЯ І ЛАНЦЮГ ПОСТАВОК

Шкода Влада Миколаївна

студент

Київського національного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

Іксарова Наталія Олександрівна

кандидат економічних наук, доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ, Україна

МІЖНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ЛАКОФАРБОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ГАЛУЗІ

Світове виробництво лакофарбових матеріалів (ЛФМ) постійно зростає. До основних напрямів розвитку виробництва та вдосконалення композицій належить підвищення їх безпечності, експлуатаційних властивостей покриттів, зниження негативного впливу на природне середовище. Найважливіше значення мають екологічні аспекти виробництва та використання ЛФМ, особливо щодо вмісту летких органічних сполук (ЛОС) [1].

Водно-дисперсійні (ВД) ЛФМ набувають все більшого розповсюдження на українському ринку ЛФМ саме завдяки їх екологічності, відсутності у складі шкідливих розчинників, зручності отримання покриттів, легкості колерування та інших переваг порівняно з композиціями на основі органічних розчинників. На рис. 1 наведемо динаміку та структуру виробництва ЛФМ в Україні за видами дисперсного середовища протягом 2005–2016 рр. [2].

Протягом 2014–2016 рр. відмічається падіння сумарних обсягів виробництва ЛФМ. Порівнюючи показники обсягів виробництва ЛФМ на основі органічних розчинників 2014 р. з 2015 р. та 2016 р., різниця значень складає зменшення на 25,8 тис. т. та на 26,7 тис. т. відповідно. Аналізуючи ті самі роки для ВД ЛФМ простежується динаміка збільшення на 5,6 тис. т. у 2015 р. порівняно з 2014 р., та на 9,9 тис. т. у 2016 р., порівняно із 2015 р.

Сучасні тенденції розвитку ринкових відносин за умов активізації інтеграційних процесів та відкритості кордонів співробітництва з країнами Європи вимагає від вітчизняних підприємств лакофарбового сектору

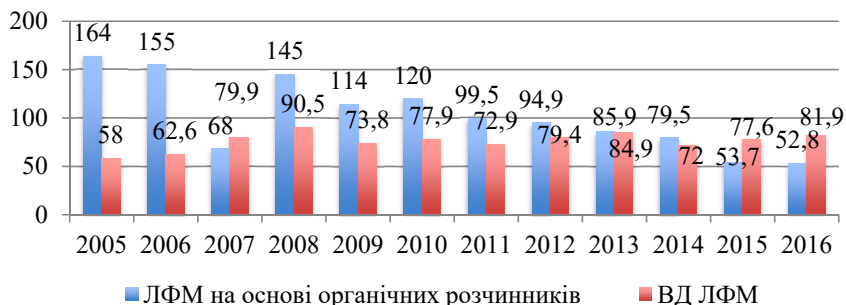

Рис. 1. Динаміка та структура виробництва ЛФМ в Україні за видами дисперсного середовища в 2005–2016 рр., тис. т. [3]

постійних потоків імпорتنних закупок, що сприяє виникненню інших важливих питань, які пов'язані з організацією імпоротної діяльності всередині управлінської структури підприємств [4].

Аналіз діяльності дослідного підприємства ПП «ЗЕВС» (м. Краматорськ) було проведено авторами в рамках аналізу ринку на якому воно працює. Слід зауважити те, що за сучасних інтеграційних умов імпортна діяльність дослідного підприємства ПП «ЗЕВС» може розвиватись тільки в тому випадку, якщо на кожному з них ввести в дію продуманий механізм, який передбачатиме вплив тих чи інших обставин на функціонування підприємства в зовнішньоторговельній сфері.

Підприємство ПП «ЗЕВС» займається реалізацією ЛФМ на внутрішньому ринку. Для потреб вітчизняних споживачів додатково здійснюється імпорт товарів, дефіцит яких відчувається на ринку України. Особливість здійснення продажів ПП «ЗЕВС» полягає в тому, що підприємство займається виключно збутом та реалізацією ЛФМ, співпрацює із дистриб'юторами, має у власності складові приміщення, магазини роздрібної торгівлі та здійснює оптові продажі.

На сьогодні підприємство співпрацює із 6 постачальниками: № 1 – «ZarPaint» (Польща), № 2 – ПП «ТрейдЮкраїн» (Україна), № 3 – ПП «АкваХім» (Україна), № 4 – «ColPV» (Польща), № 5 – ПП «Колорам» (Україна), № 6 – «Siltak» (Білорусь).

Вважаємо за доцільне навести структуру асортименту ЛФМ за постачальниками та видами продукції на ПП «ЗЕВС» у 2016 у табл. 1 та табл. 2 відповідно.

Згідно аналітичних даних встановлено, що серед вітчизняних постачальників ПП «ЗЕВС» найбільшу удільну вагу (42,86%) має ПП «Колорам», про що свідчить кількість одиниць продукції, яка була придбана підприємством у 2016 р. Серед закордонних постачальників найбільша кількість одиниць ЛФМ була замовлена у польського підприємства «ColPV» (7,15%).

Таблиця 1

Структура асортименту на ПП «ЗЕВС» за постачальниками у 2016 р.

Постачальник	Кількість одиниць	Удільна вага, %
ПП «ТрейдЮкрейн» (Україна)	220 000	15,71
ПП «АкваХім» (Україна)	380 000	27,14
«Siltak» (Білорусь)	50 000	3,57
ПП «Колорам» (Україна)	600 000	42,86
«ZagPaint» (Польща)	50 000	3,57
«ColPV» (Польща)	100 000	7,15
Всього	1 400 000	100

Таблиця 2

Структура асортименту на ПП «ЗЕВС» за видами ЛФМ у 2016 р.

Вид ЛФМ	Кількість одиниць	Удільна вага, %
Лаки	310 000	22,14
Фарби та емалі	770 000	55,00
Грунтівки	125 000	8,93
Шпаклівки	110 000	7,86
Захисні засоби	85 000	6,07
Всього	1 400 000	100

Встановлено, що основною ланкою у структурі асортименту ПП «ЗЕВС» є фарби та емалі (55,00%). На другому місці лаки, значення показника яких менше на 32,86% (22,14%).

З метою визначення доцільності закупівлі відповідної кількості композицій у вітчизняних та закордонних постачальників, авторами вважається за доцільне проведення оцінки цінової конкуренції підприємств, що забезпечують надходження композицій на ПП «ЗЕВС» (табл. 3).

Для розрахунків були обрані види ЛФМ, що постачаються на ПП «ЗЕВС», згідно обсягів закупівель організацією у 2016 р., за середніми цінами. Оптові ціни ЛФМ сформовані шляхом визначення середньої закупівельної ціни та переведені у систему обчислення композицій за обсягом 10 л. кількісної одиниці товару.

З огляду на те, що ціна оптимізується до мінімуму, тобто найбільш конкурентоспроможним вважається постачальник, ціна якого за інших рівних умов є нижчою, з-поміж представлених вітчизняних організацій, найбільш конкурентоспроможним є № 5 – ПП «Колорам» (Україна), серед закордонних – № 4 «ColPV» (Польща).

Таблиця 3

Товарна структура товарообороту, цінні індекси та інтегральні показники цінної конкурентоспроможності постачальників ПП «ЗЕВС»

Назва	Постачальник № 1 (Польща)			Постачальник № 2 (Україна)			Постачальник № 3 (Україна)			Постачальник № 4 (Польща)			Постачальник № 5 (Україна)			Постачальник № 6 (Білорусь)		
	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка	Ціна (грн.)	Кількість (тис.)	Частка
Фарби	830,4	15	1,38	617,3	66	1,03	615,4	114	1,03	845,4	30	1,41	600	390	1,00	934,4	15	1,56
Лаки	921,7	15	1,53	1011,2	66	1,68	603,2	114	1,00	901,7	30	1,49	821	70	1,36	1011,7	15	1,68
Емалі	415	5	1,37	327,8	22	1,08	420,3	38	1,39	409,6	10	1,35	302,4	60	1,00	416,3	5	1,38
Шпаклівки	524,1	5	1,73	317,1	22	1,04	303,5	38	1,00	411,2	10	1,35	304	30	1,00	524,8	5	1,73
Грунтівки	317,3	5	1,67	202,4	22	1,06	220,6	38	1,16	300	10	1,58	190,4	45	1,00	321,9	5	1,69
Захисні засоби	121,2	5	1,25	107,3	22	1,11	96,7	38	1,00	156,5	10	1,62	103	5	1,07	147	5	1,52
Всього		50			220			380			100			600			50	
ІКЦ			1,48		1,24		1,06		1,46		1,04		1,60					

Отже, зважаючи на обсяги збуту ВД лаків, можна зробити висновок, що ціновий фактор не є основним при виборі постачальника організацією ПП «ЗЕВС». Так, найбільшою популярністю у компанії при закупівлі та формуванні товарних запасів користуються ЛФМ середньої цінової категорії, що свідчить про доцільність ПП «ЗЕВС» при здійсненні закупівель зосереджувати увагу на придбанні якісних композицій.

Література

1. Водно-дисперсионные ЛКМ промышленного назначения / Лакокрасочная промышленность. — 2012. — № 20(314). — С. 20.
2. Свидерский В. А. Состояние, структура и перспективы развития рынка лакокрасочной продукции в Украине / В. А. Свидерский, Т. А. Караваев / Лакокрасочные материалы и их применение. — 2010. — № 9. — С. 8–16.
3. Обсяг імпорту та експорту товарів за кодами УКТЗЕД. — Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f11/showstat>
4. Зовнішня торгівля України, основні країни-контрагенти. — Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/cstat/f3/showstat>

**МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«ІНТЕРНАУКА»**

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА НАУКОВА РАДА»**

Збірник тез наукових праць

**XI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ»**

«31» жовтня 2017

Сборник тезисов научных трудов

**XI МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И ФИНАНСОВ»**

«31» октября 2017

Abstracts of scientific papers

**XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
«ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS AND FINANCE»**

October 31, 2017

Видано у авторській редакції

Адреса: Україна, м. Київ, вул. Павлівська, 22, оф. 12

Контактний телефон: +38(050) 647-1543

Телефон/факс: +38(044) 222-5889

E-mail: info@frada.com.ua

<http://www.frada.com.ua>; <http://www.inter-nauka.com>

Підписано у друк 22.11.2017. Формат 60×84/16

Папір офсетний. Гарнітура PetersburgС. Друк на дуплікаторі.

Тираж 100. Замовлення № 498.

Ціна договірна. Надруковано з готового оригінал-макету.

Надруковано у видавництві

ТОВ «Центр учбової літератури»

вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 2458 від 30.03.2006 р.